

การคัดเลือกและทดสอบผลผลิตสายพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสดที่มีกลิ่นหอมของไทย

Selection and Yield Trial in Thai Aroma Vegetable Soybean Lines

เรืองชัย จุวัฒน์สำราญ¹ อุภัติครร ปัญญา¹ คำเกิง ป้องพาล²

อุภัติ ปันดาเสน¹ และครุพัน พันธุ์แคนคริพันธุ์⁴

Ruangchai Juwattanasomram¹, Supak Panya¹, Damgerng Poongpan²,
Sutad Pintasan³ and Darupan Sansiripan⁴

¹ สาขาวิชาพืชไร่ คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ.เชียงใหม่ 50290

² สาขาวิชาพืชสวน คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ.เชียงใหม่ 50290

³ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน กรมวิชาการเกษตร จ. แม่ฮ่องสอน 58000

⁴ บริษัทล้านนาเกษตรอุตสาหกรรม จำกัด จ.เชียงใหม่ 50140

บทคัดย่อ

การคัดเลือกสายพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสดกลิ่นหอมที่มีศักยภาพและเสถียรภาพในการให้ผลผลิตภายใต้สภาพแวดล้อม 7 แหล่งปลูก จ.เชียงใหม่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ แปลงเกษตรกร อ.เมือง อ.เมือง อ.สะเมิง อ.สันป่าตอง อ.สันกำแพง และ อ.สันทราย ในฤดูกาล พ.ศ. 2554 โดยการวางแผนทดลองแบบสุ่มลงในลักษณะบ่ำ升 จำนวน 4 ชั้้า ประกอบด้วยถั่วเหลืองที่มีกลิ่นหอม 8 สายพันธุ์ร่วมกับพันธุ์มาตรฐานอีก 4 พันธุ์ ผลการทดลองพบว่า สายพันธุ์ # 61 มีศักยภาพในลักษณะผลผลิตฝักสดต่อไร่สูงที่สุดและมีเสถียรภาพสามารถปรับตัวได้กว้าง มีค่าเฉลี่ยจากทุกสภาพแวดล้อมเท่ากับ 1,723.1 กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนลักษณะผลผลิตฝักสดมาตรฐานต่อไร่มีเพียงพันธุ์มาตรฐาน ได้แก่ พันธุ์ # 292 และพันธุ์ # 75 ที่มีเสถียรภาพในการปรับตัวได้กว้างมีค่าเฉลี่ยจากทุกสภาพแวดล้อมเท่ากับ 1,082.2 และ 939.6 กิโลกรัมต่อไร่ ความล้าดับ

คำสำคัญ: ถั่วเหลืองฝักสด การคัดเลือก เสถียรภาพ ผลผลิต องค์ประกอบของผลผลิต

Abstract

Selection for yielding stability of potential aroma vegetable soybean under 7 environments of production area at Chiang Mai province were conducted in rainy season of 2011. The production area were located on experimental field of Maejo University including farmer's field at Maerim district, Maetang district, Samoeng district, Sanpatong district, Sankamphaeng district and Sansai district. The experiments were arranged in a Randomized Complete Block Design with 4 replications. Eight aroma vegetable soybean cultivars and 4 standards of vegetable soybean varieties were evaluated. The results found that aroma vegetable soybean cultivar #61 gave the highest yielding ability and showed yielding stability for widely adaption in all environments. The average number of fresh pod/rai of # 61 across environments was 1,7223.1 kg. However, the standard of fresh pod/rai across all environments only standard varieties AGS292 and #75 were 1,082.2 kg and 939.6 kg respectively and showed widely adaptation in all environments.

Keyword : aroma vegetable soybean , selection , stability, yield , yield components